uanitate n[ost]ra. cu[m] semel reuelata facia
e gl[ori]am d[e]i speculari potuit a[n]i[m]a mor
tali officii n[on] e[st]. atq[ue] incante a[n]i[m]am
t[ra]nsferri. Ig[itur] q[ua]lie te pau[c]is d[ico]. tal[is] c[or]
ut appareat t[ibi] d[eu]s. Cu[m] s[an]c[t]o s[an]c[t]us eris et
cu[m] innocente innocens eris. N[am] in eq[ua]
et cu[m] amante amans. et cu[m] uacante va
cans. et cu[m] intento intent[us]. et cu[m] solli
cito sollicit[us]. Vigilas tu uigilat
et ip[s]e. Consurge in nocte in p[ri]ncipio
uigiliar[um] tuar[um] accele[ra] q[uan]tu[m] uis et ip[s]e
anticipare uigilias. in uenies cu[m]
n[on] p[re]uenies. Temere in tali negotio. t[u]
p[ri]us ad eu[m] uis t[ibi] l[ibet] pl[us] et magis amat
te a[n]i[m]a. Si h[ec] a[n]i[m]a sit. im[m]o q[uia] sic. mi
raris q[uod] illa maiestate. q[ue] cet[er]a n[on]
curante solli[ci]tudine n[on] gl[ori]et[ur]. c[u]i so
li ip[s]a q[ua]si p[ro] p[re]ositis curis o[mn]ib[us] to
ta se deuocione custodit. Unu[m] dico
mi[chi] quide[m] scr[ipsi] in. a[n]i[m]am de[um] uide
re. haut sec[us] uide[re] q[ua]m si sola uideat[ur]
ab eo. Ca[m] g[ra]tia fiducia d[icitu]r illu[m] inte[n]de
s[i]. sep[ar]atur illi. n[on] p[ro]p[ter] se et illu[m] uide[re]. Bo
nus es d[omi]ne a[n]i[m]e querenti te. occurris.
amplecteris. sp[on]sum exhibes. q[ui] d[omi]n[u]s
es. im[m]o q[ui] es s[upe]r o[mn]ia b[e]n[e]dict[us] i[n] s[e]c[u]la.

Explicit lib[er] primus. Incipiunt
capitula libri s[e]c[un]di.

De op[er]e n[ost]re c[on]dic[i]o[n]is .i.
De r[e]ctitudine ho[m]i[n]is .ij.
De lapsu p[ri]mi ho[m]i[n]is et de digni .iij.
tate status sui.
De affinitate a[n]i[m]e cu[m] d[e]o .iiij.

Quod r[e]ctitudine[m] sua[m] a[n]i[m]a p[er]dit. p[er] .v.
sit magnitudine[m] n[on].
De simplicitate a[n]i[m]e .vi.
De gradu a[n]i[m]e quo p[re]cellit c[er]ta .vij.
iumenta.
De inmortalitate a[n]i[m]e .viij.
De libertate a[n]i[m]e .ix.
Quod ho[mo] cu[m] sit lib[er] s[ecundu]m t[ame]n in tuc[t]i .x.
ente p[re]c[ep]to facit se s[er]uu[m].
Quod p[ri]ma for[ma] a[n]i[m]e obscurari .xi.
p[otes]t. s[ed] n[on] extinguari
Quod lib[er]tas a[n]i[m]e detrupari p[otes]t .xij.
s[ed] n[on] destrui.
De fiducia q[ua]m h[abe]t a[n]i[m]a ad d[eu]m. .xiij.
De incremento a[n]i[m]e .xiiij.
Quod t[ri]pat[ur] n[obi]s g[rati]a d[e]i .xv.
De sacro bap[tismo] .xvi.
De bap[tismo] p[ar]uulor[um]. .xvij.
Quod impedit salute[m] a[n]i[m]e s[ecundu]m .xviij.
p[ro]sequi xp[istu]m.
Quod sola fides u[e]l absq[ue] bap[tismo] i[n] n[e]c[essi]tate .xix.
De sacro altaris .xx.
De medio tenendo. .xxi.
Quod abs[que] c[er]te c[on]t[ri]tione gl[ori]a n[on] p[ro]p[ter] p[er]fic[itur] .xxij.
De modo corripiendi .xxiij.
De li[m]ine scientie .xxiiij.
Quod sola fides absq[ue] bap[tismo] suffi .xxv.
cit in n[e]c[essi]tate ad salute[m].
De c[aus]a diligendi d[eu]m. .xxvi.
De m[od]o diligendi d[eu]m. .xxvij.
De p[re]mio diligendi d[eu]m .xxviij.
De statu iustor[um] ante aduentu[m] .xxix.
domini.

Incipit liber secundus. De opere tercie condicio-
nis. In secundo de statura communi. .j.

In primo opere condicionis tercie.
de limo terre plasmavit hominem deus. et in-
spiravit in faciem eius spiraculum vite.
Quis artifex. qualis unitor rerum. ad
cuius nutum sic conglutinantur sibi limus
terre et spiritus vite. Limus quidem iam
creatus erat. quem in principio creavit
deus celum et terram. At spiritus sane non communem
sed propriam habet condicionem. non enim in massa
creatur. sed singulari quadam excellentia
inspiratur. Agnosce o homo dignitatem tuam.
Agnosce dignitatem condicionis humane. Est
tibi cum mundo corpus. sic enim decet cum quo con-
stitutus est super universam hanc creature
corporee molem. ei aliquatenus similari ex
parte. Sed est tibi et sublimius ad nostrum omnino
comparandus es ceteris creaturis. Compac-
ta et confederata sunt inter caro et anima
illa plasmata. hec inspirata. Hec
sed inter est hoc commercio. Cum hac u-
nione prestat. Ecce mundi sapientes
filiorum huius seculi ubi sociatur summus
infima. prevalet qui potestatem habent.
et humilioribus utuntur pro libitu suo.
Conculcat fortem minus forte. irridet
sapiens indoctum. simplicem fallit
astutus. potens respuit imbecillem
Non sic in opere tuo deus. non sic in
tua coniunctione. non adhuc sociasti
spiritum limo. sublimem humili. Dignam
et excellentem creaturam abiecte et in-

utili masse. Quis non videat secundo quantum
corpori prestet anima. Nunquid non tunc
esset insensibilis caro inanimata. Abest [anima]
pulchritudo ab ipsa marcuerit. ab
ipsa claritas visus et sonitus vocis. De-
nique sensus omnis ab anima est. et quidem
magna hec condicio. sed constabilis prima
fuit. Nunc autem divino fuerit munita sigillo
ad ymaginem quippe et similitudinem secundum c. h.
d. Heu diruptum est sigillum et unitas
dissipata; accedens ille pessimus latro
recens ad hoc sigillum fregit. et sic mu-
tata similitudine divina comparatus est iumen-
tis homo insipiens et similis factus est illis.

Secundum De rectitudine hominis. ec.
Sanu. xxiiij. .ij.

no- terrenam materiam deus hominem fecit sicut
ad ymaginem quippe et similitudinem secundum c. illud.
Ipse vero quemadmodum psallit rex david
deus noster. Rectus itaque deus. rectum fecit
hominem silicet sibi similem in sua iniquitate sic
non est iniquitas in eo. Porro iniqui-
tas cordis est non carnis incauta ut pro-
fessionis in spiritali professione tui. et non
in crassa lutea que sua dissimilitudine
obnubilandam sui resplandam. Rectus enim deus est et
eos qui volunt perseverare et sunt ei similes
omnes interius ad cor atque in spiritu negociari
istud activitare et revelata facie spe-
culantes gloriam dei in eandem ymagi-
nem transformantur de claritate in clari-
tatem tamquam a domini spiritu. Quoniam igitur et rectis
staturam dedit deus homini rectam forsan

No

ut mista corpea certioris intuicionis rcu
tudo signaret hoīe interiore illū qui
ad ymaginē dei fcūs ē. spūalis sue
siliate rctitudis amoneret. ac rctitu
do lumi desertatē arguerēt aī. Nō .n.
indecēcia q̄ curuū trō corpe gēre a
nimū. Ipsa res ⁊ feda. luteū vas
spē corp̄ de tēra. oclos hic sursū. ce
los lux suspicē. celorū luīaribȝ ob
lectare aspectus. spūale uō celestē
qz creatām suos exūo oclos .i. inter
renos sr̄ suos at affcūs trahe ītrā
de orsū. ⁊ q̄ debuit tntū in celis
habitare in luto. tāq̄ vna delimb;
amplexari stercora. Ergo querē quet
sapr q̄ sr̄ sup tēra curuitas aīe est.
⁊ erectione meditari. actē desidā
re que sursū sr̄ rctitudo. De lapsu

Habitabat hō in pa- phōis a dignitate sta tus sui. cc. xxv.
dyso. ⁊ in loco uoluptatis | ij |
sulaco eī. n̄ molestie. nich indigē
cie senciebat. odorifis stipatus ma
lis. fulcit floribȝ. glā ⁊ honore co
ronatus. ⁊ ostituit sup opa manu
um plasmatoris. mag̃ atob insig
ne ōme silitudis precellebat ⁊ erāt
illi fors atqȝ societas cū plebe an
glorū ⁊ cū omi milicia celestis er
citꝰ. sz mutauit istā glā dei in sili
tudiē uituli. co. fe. Iā ē q̄ panis
anglorū positū ē in psepio. appoīt
nob tāq̄ iumetis. Heu tristis et
lacrimosa mutacō. Ciuibȝ hōis muta
uit se in pabulū pecoris. hōie mu
tato in pecus. Heu tristis ⁊ lacrimosa
mutacō. vt hō paradysi acola. terre
dn̄s. celi ciuis. domestic dn̄i sa
baoth. fr̄ bt̄or spūū. ⁊ celestiū co
heres ītuitu. repentina quisione
se inuenit ⁊ p̄ insulitate iacerē
in stabulo. ⁊ p̄ pecunā silitudiē
in digerē feno. ⁊ p̄ indomitam
feritatē alligatū in psepio. Agnos
ce mi o bos possessore tuū. agsce
pecus. q̄ n̄ cognouisti ~~pecus~~ hō;
adora in stabulo q̄ fugiebas in pa
dyso. honora psepiū ē stepsisti
in pa. comede fenū. q̄ ⁊ panē
anglorū fastidisti. Sz q̄ rā in quis
cā tante deiectōnis. Pfcō q̄ hō cū
in honore eet nō intellexit. Qd̄ nō
intellexit. Poīt in honore nō in
tellexit q̄ lum eet honoris fasti
gio delectat ⁊ hinc egregia creatā
gregi ad iuncta est. hic societas
cū iumētis p̄ osorcio anglorū ītra
est. fugienda nob hīc ignorācia. te
q̄ tot milia malorū uniuso mō ge
neri puenit. Cauenda oīumodis ne
forte si ad huc sīm intellcū ⁊ p̄ uer
acōr iuuenti fuim̄ inlito pla ⁊ g̃
uiora pouibȝ mala inueniant nos.
Quo quod q̄ n̄ uerā q̄d cedit ītlle;
audiant. De affinitate aīe cū luto
co. lxx. iij.

Quid anime et verbo? Multum per omnem
modum. Primo quidem quod tanta natura-
rum cognatio est, ut hoc ymago, illa ad yma-
ginem sit. Deinde quod cognatam similitudo
testatur. Neque enim non ad ymaginem tantum
sed ad similitudinem facta est. In quo sit si-
milis queris? Audi de ymagine prius.
Verbum est veritas, est sapientia, est iusticia, et hec
ymago. Cuius? Iusticie, sapientie, veritatis.
Est enim ymago hec iusticia de iusti-
cia, sapientia de sapientia, veritas de veritate, quasi
de lumine lumen, deus de deo. Horum fit nichil
anima, quoniam non est ymago. Est tamen eorum
capax, appetensque; et inde fortassis ad
ymaginem. Celsa creatura in ca-
pacitate quidem maiestatis, in ap-
petentia autem rectitudinis insigne pre-
ferens. Oportet namque id quod ad yma-
ginem est, cum ymagine convenire, et non
in vacuum participare nomen yma-
ginis, quemadmodum nec ymago ipsa solo
vel vacuo nomine vocitatur ymago.
De eo vero qui ymago est, audi David in
psalmis canentem: Magnus
dominus noster et magna virtus eius. Item quoque:
Rectus dominus noster et non est iniquitas
in eo. Ab isto ergo recto et magno domino
habes ymaginem eius, ut rectam et magnam;
habes animam que ad ymaginem est. Sed
nec ergo amplius ymago ab anima
que ad ymaginem est, quod et huic rectum et
magnum assignamus? Plenum hec
ad mensuram accepit, illa ad equalita-

tem. Anne non plus hec? Adverte et adhuc
utique aut creatio, aut dignatio contulit.
Illi generatio, atque id magnificentius esse
non dubium est. Sed nec hoc quidem emi-
nentius esse quis ambigat, quod cum adhuc
illi et deo utique sit, id est deo dignitas. Cete-
rum comparabilis deo ymago sua, et omne quod
de sue ymagini impertitur, ut ambobus
est equale non accidentale. Adhuc attende
unum in quo non par ymago eminet.
Magnum et rectum ista duo a se nam
distrepare quis nesciat? In ymagine
unum sunt. Neque enim hec solum unum sunt et cum
ymagine. Ymagini enim non minus rectum
est esse quam magnum esse, sed et id rectum
magnumque esse quod esse. Anime non ita; et mag-
nitudo eius et rectitudo eius diverse ab ea,
diverse ab invicem sunt. De rectitudine
sua anima perdit per magnitudinem
Si ut supra dixi eo magna dicitur. Sermo VII.
na est anima quo capax eternorum, eo recta
quo appetens supernorum; que non querit nec
sapit que sursum sunt, sed que super terram, non
sane recta est, sed curva, cum tamen pluri-
modi magna esse non desinat. Mag-
nanimis utique sic eternitatis capax.
Neque enim illud aliquando non capax erit,
et si nunquam sapiens fiat, ut sit quomodo
scriptum est: Verumtamen in ymagine pertransit
homo. Excepto tamen ne si toto perverteretur,
non esset spes salutis. Nam si desinat
magna esse et capax, quippe de capaci-
tate estimatur anime magnitudo. Quod

na spare poss; cui capax nō foret.
Itaqꝫ p magnitudīe q̄ retērat ī p
dita rcitudine in ymagine p tran
sit ho. vno .q. claudicās pede. q̄ v
ad rcitudinē claudicās ꝑturbat.
Ɛt rcitudīe auid' ex hys q̄ dcā sēt.
liquet q̄ diuisa ī ab aīa sit ī ab aīe
magnitudie. qn̄q̄d ea ī nō existēte
aīa ī magna manet. vn̄ magni
dinis. aīeqꝫ diuisitas. vn̄ docebit.
Nō eī m̄ pōt vn̄ rcitudīs aīeqꝫ mō
strata ē. cū nō sit rcitudo ī ī mag
nitudie sua ꝑuari aīa psit. Nō ē tn̄
sua magnitudie aīa. Na ī si aīa
nō sn̄ iuēit absqꝫ magnitudie su
a ipa tn̄ ī ext̄ aīam repit. Ɛtiā v
In angelis. Inde quippe magni sūt
angeli. vn̄ aīe magnitudo pbat.
ex capitulo undecimo ēmitatis. Ωꝛ co
sunt aīam discrepare a rcitudine
sua q̄ ea carē nō possit. Q̄ꝛ in eq
ligat ēē diuisa ī a sua magnitu
dīe q̄ s' ppa nediare nō possit. Cū ī
q̄ n' illa in oīm. n' ista insola sit
aīa. patet vtriuqꝫ indifferēt dif
fire ab ea. It nlla ē for̄ id cui ē for̄.
Ɛst aūt magnitudo for̄ aīe n' ei i nō
q̄ inseꝑabil' ē illi. Hoc siquidē s'
sbales dr̄ie omēs. hꝫ nō m̄ ppe ppria
sꝫ ppria quedā. hꝫ ī aīe in nume
rabiles for̄. Nō ḡ sua magnitu
do aīa. nō mag q̄ sua nigredo cor
uus. q̄ suus candor nix. q̄ sua ri
sibilitas hō. Cū tn̄ n' coruū sine
nigredie. n' sn̄ candore niuē. n' hō
qui nō ī risibil' ī rōnabil' vnq̄ repi
as. Ita aīa ī aīe magnitudo. ī si in
sepabiles. diuise tn̄ ab inuicē sūt
qm̄ nō diuise. cū hꝫ in sbiecto. ita
sbm ī sba sit. De simplicitate aīe. c̄

A duitat aīa. lxxv. | vi.
ex d'ina ingenuitate silitu
dinis in eē s' illa sue sꝯ tiale sim
plicitatē q̄ hꝫ est illi eē q̄ uiue ī si
nō q̄ bn̄ q̄ l' ve bte uiue ut sit
silitudo nō eq̄litas. Grad' pmq'
gd' tn̄. Neqꝫ eī vni' excellenae pa
tris ut fastigij sꝫ. hꝫ hēc eē q̄ uiue
ī ite hꝫ eē q̄ lēt uiue. Ergo si ubi
ē id' pp solumitatē. hꝫ aīe pp silitu'
salua quidē eminētia illi. pala
est affinitas nāe. pala aīe pro
gatiua. Ɛt ut q̄ d' fiat solu tō.
ite eē q̄ bn̄ eē. atqꝫ hꝫ ī pmū ī pis
simū simpx. Sed a' sīle ē huic hꝫ
videlꝫ hēc eē q̄ uiue atqꝫ hꝫ aīe ē.
Ex hꝫ ī infior gdu ascēdi pt. nō
m̄ ad bn̄. sꝫ ē ī ad bn̄ uiuēd'. nō
q̄ ut tūc sit hꝫ eē q̄ bn̄ eē illi q̄ eo
puenit qu' ita glīe psilitudie.
ut tn̄ p dispitatē hēat q̄ ita ut
oīa ossa ei' dicat dn̄e. q's silis t'.

B on' d' gdu aīe q̄ pcellit cetā
aīe uiuenta. ca. lxxvi. | vij.
grad' ex quo solo ad btā ascēdi
uitā. Sūt naqꝫ uiuēta ī hoīu

gr̃a duo. quo senciūt ⁊ q̃ nō se
ciūt. Porro insensibilibꝫ similia ꝑ
nūt. atq3 vtiq3 uita. q̃ uiuūt ⁊ sen
tiūt. Nō stabiūt ꝑit in vno gradu
uita ⁊ viuēs. multo min⁹ uita ⁊ q̃
sᵗ sine uita. Vita aīa ē uiuēs q̃d
ẜ nō aliūde q̄ a se ꝓpria. atq3 h̃ nō
tā uiuēs q̃ uita ut ꝓprie de ea lo
quamur. Inde ē q̄ infusa cor uiui
ficat id. ut sit cor de uite ꝑsēcia
nō uita ẜ uiuēs. Vn̄ liq̄t. ne vi
uo q̃d cor id uiuē eē q̄ eē cū eē ⁊
minime uiuē ꝑsit. multo mi⁹ q̃
uite expīcia sūt adhuc gradu
assurgūt. Sꝫ nᵗ oīne q̄ uita ē ul
dē ꝯtinuo ualebit ꝯtingē h̃. Est
ꝑcor. ē arbor uita. sꝫ alta in
gēs. alta calcēs. At neut tn̄ id eē
q uiuē ē. cū ut quid̄ multorꝫ opīo
est. aīa in elemētis q̄ ut illa ī me
bris ul̄ ista iuicamus existit. At
h̃ cū desinūt uiuificare simł ui
uē cessant. sꝫ ⁊ nō eē. Neq3 gᵗ ta
li uite idē eē ⁊ uiuē ē. q̃ ē ⁊ qm̄ n
uiuit. Porro nich hoꝝ q̃ nō eē q
uiuē sit ad bn̄ lēꝫ uiuēs. qm̄ ꝑ
ficet ul̄ exiget. Quippe q̃d nīq
neq3 in hūc inferiorē gradū potuit
puenire. Sola q̃ in ꝑo stare ꝯgit
aīa hōis in eo dignitatis creata
ē uita a uita. simpx a simplici.
in mortal ab inmortali. ut nō sᵗ
lōge a sūmo gradu. ad s. idē eē q

de uiuē ē. m qᵒ solꝰ stat bs ⁊ solꝰ ꝑo
tēs rex regū ⁊ dn̄s dn̄ancū. Accep
itaq3 insulu ꝯgne aīa ⁊ si nō eē ꝑse
tū aīa bā eē. Sūmo ꝑ inde gradui
q̃ lꝫ appiās nō ꝑtinges tū. Neq3
. n. ipī h̄ erit aliū eē q̄ bn̄ eē. ut qm̄
bēa erit. De inmortalitate aīe ꝙ sꝫ. c. viii.

In mortal ē aīa
⁊ mihi illo sōlis quidē sꝫ ñ ecc.
ñā nimirū sᵗ excellit inmortalitas di
tatis. ut aplꝯ dicat de eo q̃ solus
hꝫ inmortalitatē. q ego reor ꝑ eo dē
q sol⁹ sit nā inmutabil. Vera naq3 ⁊
integra inmortalitas. tā nō recip
mutacoꝫ q̄ nᵗ finē. q omis muta
cō q̃d mortis mutacō ē. Omē. n.
q mutatur. dū de vno ad aliud tn̄
sit eē. qd̄m moriat necē ē q ē. ut
eē incipiat eē q nō ē. q si tot mor
tes qt mutacōnes ubi inmortalitas
est. Huic uanitati creatā subiec
tā ē. nō uolēs. ẜ ꝑp eū qui subicat
in spe. At tū inmortalis aīe ē qm̄
cū ꝑpa sᵗ uita sit. sic nō ē q̃ cadat
a se. sic nō ē quo cadat a uita. Vm
cū ꝯter suis affcībꝫ mutari illa
agnoscat. ī se cō in mortalitate si
mile. vt sciat sᵗ de eē nō modicū
inmortalitatis ptē. soli ceteris ab
solutā ꝑfāmq3 inmortalitatē asp
q̄ nō est tūsmutacō. nᵗ vi. ob. De
Arbitrij libertate aīe ꝙ sup. c. ix.
A libtas ē plane dn̄i

quoddā p̄fulgēs in aīa tanq̄ gēma in
auro. De hac nec̄ē ē illi int̄ bonū
quid̄ et malū. n̄ nō int̄ uitā et mort̄e
s; n̄ int̄ lucē et tenebras. et agnicō
iudicij et opc̄o eligendi. et sic̄ sit alia q̄
fil̄r ea alh̄itū sese respicit ē egiōe
iudicāt. Sicut ē int̄ ea cet̄rius quid̄
is arbit ocl̄s aīe diiudicat et disc̄nit
sic arbit̄ indisc̄nendo. ī in eligendo lib̄.
Vn̄ et libm̄ nōiat̄ arbitrū q̄ liceat
usari nihȳs p arbitrio volūtatis. Inde
hō ad p merend̄ potēs. Omīe. n. q̄ se
cīs bonū malū uel q̄ quid̄ libm̄ fuit
initio ad meritū reputat̄. et ut merito
laudatur nō is tm̄ q̄ potuit fac̄e
mala et nō fecit. s; potuit nō facē
bona et fecit. Ita malo nō caret meri
to tā is q̄ potuit nō facē malū et
fecit. q̄ qui potuit facē bonū et nō
fecit. Vbi aūt nō ē libertas n̄ merit
p̄pt̄a q̄ sr̄ carentia rōe aīa n̄ merēt.
q̄ sit delibacōe. ī et libertate carent.
Sensu agunt̄. ferunt̄ impetu. rapiu
tur appetitu. Nec. n. iudiciū q̄ di
iudicēt sui regāt h̄nt. s; ne instinc
quid̄ iudicij. i. bonū. Iīi ē q̄ nō iudi
cant̄ q̄ nō iudicāt. Cū nā quippe
rōe rō ab hijs exigat̄ q̄ nō accepe
runt. hāc ṅ aīam solus hō nō pa
tit̄. et iō sol̄ int̄ aīantia lib̄. Q hō

Insipiente cū lib' sit insipiente
p'pt patit̄ pt̄ fac se suū. c. x.
q̄da uū hō s; aīo nō nā. ut nec

quid̄ ingenita libertate puer̄. Q
.n. uolūtariū et libm̄. Et quid̄ pr̄
sciū ē ut corpus q̄ corrumpit aggrauat
aīam. s; amore nō mole. Sāa q̄ sur
gē aīa iā p se nō pt̄. q̄ p se cade po
tuit. uolūtas in cā ē. q̄ corrupti
cōis inuato l' mīosd amorē langet
cēs et iacēs amore iusticie pit n̄ ad
mittit. Ita nescio q̄ p̄uo et miro m̄
ipa s' uolūtas prc̄ q̄ē inderetius
mutata nēcitē facit. ut n̄ nēitas n̄
uolūtaria sit excusare ualeat uo
lūtatē. Est enī nēitas h̄ q̄dam uo
lūtaria. Est fauorabil' uis q̄dā p
medo blādiēs et blādiendo pmēs.
Vn̄ se se rea uolūtas ṽ semel pr̄
cōsensit n̄ excutē iā p se nec ex
cusare tn̄ uilatē de rōe queat. Vo
lūtas eī ē q̄ se cū eēt lib'a suā fec
pp'a. pc̄o assenciendo. Sicut ē q̄ se
sb p̄c̄o reū uolūtarie siuendo. Nec nō
uolēs uolūtas tenet̄. uolūtas
eī ē. ergo q̄ uolūtas ē suā se ipa
nō m̄ fecit s; facit. Ita aīa miro
quodā et malo m̄. sb h̄ē uolūtaria q̄dā
ac male lib'a nēcitate et ancilla tenet̄
et lib'a. ancilla p̄p nēcitatē. lib'a p̄p uolūtatē
et q̄ mag̃ miru magisq; miser ē eo
rea q̄ lib'a. eoq; ancilla q̄ rea. ac
p h̄ eo ancilla quo lib'a. Q p̄ fo

Non aīe obscurari pōt s; ext
plane inmari nō pōt. ex.
aīa natiuā lxxxii. c. xi.

exuit formam. sed superinduit peregrinam.
illa addita non ista perdita est. et que su
perveniens obscurare ingenuitatem potuit. sed
non extinguere. manet namque in fundamento pri
mo congenita simplicitas. sed minime
apparet duplicitate operta huius dolosita
tis simulatione ypocrisis. Quam indigne
simplicitati duplicitas admiscetur.
Quam indigne tali fundamento talis
structura coniungitur. sed perseverat nichilominus in
omni anima cum originali duplicitate naturalis
simplicitas ut de collatione confusio
augeatur. Perseverat etiam immortali
tas. sed fusca et tecta irruente tenebro
sa mortis caligine. Nam et si non perpetua
vita. vite tamen beneficio suo certe iam
non sufficiat vendicare. Quam quippe suam
animam spiritalem dumtaxat vitam retinebat
quam anima nequaquam perpetravit ipsa moritur.
Nonne ista morte ista duplici in
cursante illa quodammodo immortalitas
quam retinebat tenebrosa satis reddetur et
misera. Adde quod apparentia tremor
quidam quo omnia ad minimum fit. decolorat tenebris
ut in anima sic vivente nil aptius appareat
nisi pallida facies et ymago quedam
mortis apparere cernatur. Cur non dicam quod in
mortalis est sicut et immortalia non
apparet et eciam vere que est apparat et que
semper vivat. Ceterum convenienciam sapit et quam
et mortalibus sese degeneri conversatione confor
mans in mortalitatis candorem quendam immor
talis consuetudinis picto colore denigrat.

Quia in mortalium appetitu immortalem
mortali similem. immortali dissimilem facit.
Exuendo mortalibus immortalitatem se in
duit. et veste immortalitatis ma
dente mortis similitudine decoloravit
non exuit.

Quod
deleatur
habet animam. id est pro de tantum anima et tamen
color est. Ius libertatem dum tingit tegit
et eam non sed nec reddit dissimilem. Quam dig
nius sua origine nec caret vel nec metu
eret. Ac per hoc assiduo timore isto inge
nuitatem sed defendet libertatem manente ri
gore et decore suo. Sed et voluntaria
illa necessitas et contraria lex inflicta me
bris etiam incubat libertati. et liberam
nostram creaturam propria sponte vo|ntes dum
alliciat similitudinem implens facit ignobilia.
ita ut carne sequatur legi peccati et non
volens. Quia igitur nec ingenuitatem
morum probitate defensare neglexit.
iusto auctoris iudicio factum est. ut non
quidem libertate propria nudaretur. sed tamen
sit induetur sic duplicitate confusione
sua et bene sic duplicitate vel veste ve
luti duplicata manente libertate pro
voluntate simul necessitate confusio necessitatem
probat. Hoc de simplicitate. hoc de im
mortalitate anime ad unde est. et iuit
in ea si bene consideres apparebit quod non sit
ultimum similitudinis et dissimilitudinis
dyplomate ad optimum. An non dyplois

ubi nō in nata ꝫ affixa ꝛ·q·q̄dā
aīū pxū assuta ē simplicit̄ͭ fraus·
in morta̅ͭ mors·nc̄itas libtati·
Neqꝫ censtē simplici pscribit dupli
citas cord.nō nͤ in mortaͭ mors·aͭ
uolūtaria pxi·aͭ nc̄ia cās·nō ar
bitrij libtati nc̄itas voͥᵉ suiͭᵃˢ.
Ita bonis nͤ mala aduētēa d̄ suc
cendūt ꝫ accedūt ꝑpatit utiqꝫ ea
nō extināt sꝫbāt nō deturbant.
Jn est q̄ aīa diuisibs ē tō in diuisibꝫ
ē s¹·mix spata ē iunctas insi·ꝛ si.
f.ē uł·Jn hoīes tāq̄ vulpes dupliciᵃˢ
ꝛ fraudis foueas hn̄t·ꝛ q̄ pos uul
pīū se fecerūt ptes uulpiū erūt.

Non ē De fiducia q̄ hꝫ aīa ad
apd deū·c̄·lxxxiu· cap
ūbū ociosa aīe gꝛiosa ɔgrō·xiii.
ꝛ ɔgnacōnis tītus silitudo pscue
rans·Dignāt ad mittit in socie
tatē sp̄c silem in nā·Et cte d̄ rōe
nͤ siliis silem q̄rit·Qꝫ·n·nō utte
psuāt ap ēū cuᵘ se insignē ymā
gine·illustr̄ silitudie nouit·ᵃᵘ
Q¹ nūq̄ uēat de maiestate cui de
origine fiducia dat·Tantū ē ut
curet nē ingenuitatē uite honest
tate suare·imo celeste decᵉ q̄s d̄ori
gīnali· mē diginꝰ q̄dā studeat
mor̄ affluiqꝫ uenustare·ꝛ decora
re coloribꝫ·Vt q̄ ēi decinuet indus
tria·Grande pfrō in nob̄ donū nē
ipa ē q̄ si minᵘ suas exequatur ptes
nō ne q̄ reliquū hꝫ nā in nob̄ totū
turpabit·totū q·q̄dā uenustatis
opiet rubigine·ᵃᵘ Jd quid in uiua
auctori·Vt utiqꝫ ad h̄ auctor ipē
ds dn̄e insigne gn̄ositatis ppet
uolui in aīa ɔsūari·ū sp̄h inse se
ex ūbo hēat·q̄ āmoneat sp̄ aut
stare cū ūbo aut redire si mota
fuit·aīe ꝟ redituˢ ɔūsio eiᵘ ad ūbū
refoinde p ip̄m ɔfor̄ᵉ ipi·Jn quo·ᵃᵘ
Jn caritate·Talis ɔformitas ma
ritat aīam ūbo·cū cu uidꝫ siliꝫ
ē p nāz·silem nōᵗ ipi se exhibꝫ
p uoᵗᵉˢ diligēs sic dilcā ē·Ergo
si pfcē diligit nupsit·Qꝫ hac ɔ
formitate iocūdiᵘ·q̄ optabiliᵘ caritᵉ·
q̄ fit ut hūo magistrō nō ɔtēta·
P temet o aīa fiducialiᵘ accedēs
ad ūbū·ūbo ɔstātē in hēas·ūbū
familiarit̄ pcūctis·ɔsulēsqꝫ de
oī re·q̄ intellcu capax tm̄ audax
desidio·ve spal' scilꝫ ɔnubij tactᵘ
ē iste·Pax dīri·ɔtactᵘ ɔplexᵘ est.
Conplexᵘ plane·ꝟ idē uelle ꝛ nol
le idē vnū facit sp̄m e duobꝫ.

Necesse ē De incremento aīe
aīam c̄·xxxuj· cap·xuij·
crescē ac dilatari ut sit capax dī·
Porro latitudo eiᵘ dilcō ē·Nā ꝛ si
aīa minime cū sit sp̄c corea re
cipiat q̄ntitᵉˢ tū ɔfē illi grā q̄ ne
gatū ē a nā·crescit quid ꝛ exte
dit·ꝫ spiralit·Crescit nō ī loca·ꝫ

No̅

r

No

in u^te. cresat in gratia. Cresat denique
et perficiat in uirum perfectum. in mensuram eta
tis plenitudinis christi. Cresat et in templum
sanctum in domino. Ergo quantitas cuiusque anime
estimetur de mensura caritatis quam habet. ut ubi
grandis. que multum habet caritatis magna sit. que
parum parua. que uero nichil nichil. Ergo exercitia
que sursum est ierusalem mater nostra. hec est que ad
huc pregnat habet celos suos. homines
spirituales uita et opinione conspicuos. fi
de puros. spe firmos. latos caritate. contem
platione suspensos. et hii pluentes plu
uiam ubi salutaris. tonant increpa
tionibus. choruscant miraculis. hii enar
rant gloriam dei. Hii extenti sunt sicut pelles
sunt omnium terra. legem uite et discipli
ne. digito quidem dei scriptam in semet
ipsis ostendunt. ad dandam scientiam salu
pie. eius. Quare temperat nobis gratia dei. sermo
Quod quare hic. uisu. v. cap. xv.
Sol iste corporeus licet bonus sit
et ualde necessarius. tamen et feruor si temperatus non
fuerit infirmorum capitum. et splendor infirmis
oculis nocet. non est solis culpa sed in
firmitatis. Sic et sol iustitie est. uero deus.
Soli nimirum esse iustus. non quod iusti
tia bona non sit. sed quia dum adhuc in fir
mi sumus oportet ipsam nobis gratiam temperare. ne
forte elationis aut indiscretionis uicia
incurramus. Quare cum eam incessanter
orantes petimus. supplicantesque si possi
mus ad eam quam desideramus gratiam perue
nire. Parcitas quia auaricia aut tempus

secundo est deus. impotens aut inexorabi
lis. Absit penitus. sed ipse cognouit
figmentum nostrum. Non tamen propterea a protectione
cessandum est. quia et si dat non saciatatem
dat ad sustentationem nobis. et si calorem aufer
uere nimio tamen fouet nos tanquam mi
calore suo. Sicut enim auis uidetur ac
cipiter inimicus expandit alas suas ut
pulli subeant et habeant tutum refugium.
sic nobis temperata et quedammodo dilatato sinu
extensa est summa caritas et ineffabilis pie
tas dei nostri. De sacramento baptismi. Iustiniani
Sacramentum cena domini. cap.
dicitur sacrum signum. siue sacrum. xvi.
secretum. Multa siquidem fiunt per se tan
tum non propter aliquid designandum et ipsa dicun
tur signa et sunt. Ad hoc cum multa sunt omnia sa
cramenta ut inuisibilis gratie aliquod signum ui
sibile prestatur. Ad hoc eucharistie participatio
ad hoc ipse baptismus. initium sacramentorum omnium.
In quo complantamur similitudini mortis christi.
Quare est gratia per baptismum. uinque purgatio delic
torum. Quis enim potest facere mundum de in
mundo conceptum semine. Nisi qui solus est mundus.
et inquam penitus non cadit dominus. Huius autem
gratie sacramentum preerat circumcisio. uero origi
nalis rubiginem culpe que manauerat a primis
parentibus cultellus eradebat. sed ueniente do
mino qui agnus est totus suauis et mitis. cuius
iugum suaue et onus leue. Oportuit sa
cris mutatum est ut in uetera rubigi
cum unctione spiritus sancti aqua dilueret. et acerbitas
ferri cessaret. Sed forte querat aliquis et

dicat si deletu in bap quo contrariu
aptitib. cur adhuc manz cupidi
tas. fomes et uelut incendiu quoda peti.
Neq. n. dubiu quin a primis parentib
in nos traducta sit lex ista peti. Oes
quid imputatur ut gnatam. Contra lz
in ira illicitos quosda concupiscar mot
et tamq bestiales sentim. Lauam
tn in bap. qz delet cyrographu dap
nacionis nre. et h gra nob confert. ut
ia nob concupia non noceat. si tn ab
assensu abstineam. Atq ita tamq sani
es mucrata illius remouetur du
tollit dapnacio et resposu mortis
qz prius inde emanabat. In bapte ab
renunciantes dyab pr celestis adop
tat. et in regnu filij claritatis sue
de ptate tenebrar transfert. Nimir ipa
e stola pma qua ut pfite acto innuit
tres primus inib; affecto non oris pecca
cone. non cordis desideriu expectas
sz et ipm mellm puerciens inbundo
inib; dulcedis donec ut tas usu et
facultatem delibandi renat. quaqz re
cipiat acarite di oio separi non po
tit. Secur intim degit sb ptecone
et ad uocacione dni di sui non e qui e
atur ab omib;. At ut sane discre
cionis annos ingrediens reddit
as. Ceteror utiqz uiolencia. n tn
quide. sz ppria caueat ute. Pt
hac cum nich est qz timeam. ipa
est q ptate tenebrar deiuo redigi.

quo nos iam sibiat iniis impio.
Caueam ig pcti ppria ute tamq a
uipa pessima et nequissima. et q
sola deinceps possit dapnare aias
nostras. De baptismo puulor. i.
Qui p s. in psalmis. c. xvij.

Quiuulus natus e puulos
agita non excludit qz n pietati con
gruu. n maiestati ei difficile e.
ut suppleat minu gre qz mi incis
hit na possibile. Porro infatu re
nator nemine carte inits. sz x lxre
mita. Qz. n. si infans p se loq
non pot. p quos uox sagnis fris sui
et tal fris clamat terra ad dm.
Astat et clamat nob ipm ecca. Qz
tu infans. Nomie et ipe iur qo in
defonib; saluatoris ad dnm uo
cafan. et suis uagitib; clamita
re. Dne. ym pacior responde
p me. Flagitat auxiliu gre qz
ym patitur a na. C. lxxvi.

Clamat innocen miseri. cla
mat ignorancia puuli. clamat
addicta infirmitas. Ita qz h oia cla
mat. Sanguis fris. fides mris.
destitucio misi. et miseria destituti.
et clamat ad prem. Porro pr se
ipm negare non pt. Pr e. Nemo
m dicat qz non hz fide cui mr ipp
tit sua inuoluens illi in sacro dons
ydoneus fiat suo assensu euo
lata pcpe. Anbrene palliu e.

ut psit duos cooperire magis ecce
fides. Aug. minor fide chana
nee mulieris q̄ cōstat et filie suf
ficere potuisse et c. Sane infan
tes qui p hebetē etate nō possunt
hr̄e fide. hoc ē cordis ad dm̄ cō
fessionē. cōsequi n̄ salutē. si absq;
bap percepcōne moriunt̄. nō qr l'
ipi quādo baptizant̄ fide oīo ca
reant. sēd qr impossibile est l' ipos
placere dō. sz saluant̄ et ipi p fide
nō tā suā. sz alienā. Dignum
nēpe ē et ad dī spectat benignita
tē. ut quibz fide etas denegat
ppā. gra p tē cōcedat alienā.
nec .n. omnipotētis iusticia ppā
putat ab hiis exigēda fidē qs
nouit ppā nullam hr̄e culpā.
Porro aliena opus ē fide cui sine
sorde nō negauit aliena. Nec du
biū qr maculā cōtracta ab aliis a
lior qs fide ualeat emūdari. hs sc̄
quippe iudicia iusticio diuine. qr
cū ita sint nullm sibi p iudicium
sustinebūt regnati de eo qd certū
ē. sine fide impossibile ē placere dō.
cū sn̄ fide nō sit q fidei bap gra
ciā recepit. *D sacro altaris .i. p pte.*
Sacramentū *s. in cena dō. ca.*
corporis et sā *xviii.*
guis preciosi qui operat̄ in nob.
ut uidelz et sēm muniat et mg̃
moribz prestollat oīo cōsensū.

Siquis nrm̄ nō tā sepe ut n̄ tā a
cerbos sentit mot' iracūdie. iu
die. luxurie aut cetor hs gras agat
cor et sanguini dn̄i. qm̄ uit sacri opā
ineo. Thalamo cibū sz in carne in
apponit̄ uitas sz in sacro. Anglis
ex adipe frumēti saginat̄ et nudo
saturat̄ g̃no. me os intim quod
sacri cortice ēē cōtentū. carnis
furfure. lrẽ. palea. uelamine
figi. et hs talia sr̄ q̄ gustata affīc
uite. si nō depnuciis sp̄c qd tula
cūq; accipiat cōdimētū. Denique
absq; spū et sacrm̄ ad iudiciū su
mit̄ et caro nō pdē qppa. et lra
occidit et fides mortua ē. sz sp̄c
est qui uiuificat ut uiuat ieis.
At qd tulacūq; sane habūdācia
sp̄c pinguescat ista. nō pi oīo
iocūditate sinit̄ cortex sacri et ad
eps frumēti. fides et spes. memo
ria et psenscia. eternitas et tp̄c. uul
tus et speclm. ymago dī et forē ser
ui. Nempe in hiis omibz fides loqui
plex ē in . intelle. paup. carne r
pastiū ut uiuam'. Caro .n. r
uē est cibz. *Q'r impedire salutē aīar*
Herodi *sic psēq xpm .i. p pte*
ana *s. de epyph. c. xx.*
malicia et babylonica crudelitas
est nascētē uelle extingē religi
onē. et allidē puulos isrls. Si
qd eni ad salutē ptinēs. siquid

religionis ordine · quicumque resistit ·
quicumque repugnat · plane cum egi
ptijs paruulos israelitici generis ne
care conatur · immo cum herode nas
centem persequitur saluatorem. Denique si ipse
ium sanguinem dedit in pretium redemptio
nis animarum · non tibi uidetur grauiorem sustinere
persecutionem qui suggestione maligna
exemplo pernicioso · scandali occasione
auertit ab eo animas quas redemit quam a
iudeis qui sanguinem illum fudit · Quis est
a salute anime mee stari illi gratias agere
possum qui me perimat detractoris ueue
num · Mirum detractores deo odibiles de
scribuntur tanquam ~~detractores~~ persecutores.
Quis et is qui ex suo ad remissius agen
dos prouocat · aut singularitate turbat ·
aut inquietat curiositate · aut in
pacientia sua · aut murmuratione
molestat · aut quacumque in contristat spi
ritum dei qui in illis est scandalizans unum
de minimis credentibus meum · Nonne
et hic manifeste persequitur christum · Agno
scite dilectissimi · et expauescite in doctrina
uestra qui salutem impediunt animarum · Hor
rendum penitus sacrilegium quod et ipsorum
iure factum excedit qui domino maiesta
tis manus sacrilegas iniecerunt. Vi
debatur iam cessasse tempus persecutionis · sed uere
palam factum est · non quod de est persecutio extra
neo · sed neque ab eo · et nunc quod grauius est ipsi
persequuntur qui ab eo utique christiani di
cuntur. Amici tui et proximi tui deus ad
uersum te appropinquauerunt et steterunt.
Conuenisse uideris aduersum te uniuersi
tas populi christiani a minimo usque ad
maximum · A planta pedis usque ad
uerticem non est sanitas ulla · Ingressa
est iniquitas a senioribus iudici
bus uicarijs tuis qui uidentur regere populum
tuum · Non est iam dicere sicut populus sic et
sacerdos quia nec sic populus ut sacerdos.
Heu heu domine deus quia ipsi sunt in persecutio
ne tua primi qui uidentur in ecclesia tu
a primatum diligere · gerere principatum.
Arcem syon occupauerunt apprehen
derunt municiones · et uniuersam de
inceps libere et potestatiue tradunt
incendijs ciuitatem · Misera eorum con
uersatio plebis tue miserabilis subuersio
est · Datum sit quod eius sacerdos in occasionem
turpis lucri · et pro questu estimant
pietatem · Copiosissime siquidem
pietatis inueniuntur in suscipiendis · immo
accipienda magis animarum cura · sed hec
apud eos cura minor et de animarum
salute nouissima cogitatio est.
An non saluatori animarum grauior ul
la potest esse persecutio · Inique agunt
et ceteri contra christum · multi enim sunt temporibus
nostris antichristi · Minus tamen et crudelio
rem eam censet persecutionem per accep
tis beneficijs · et grauiorem censet pro
pietate quam sustinet a propriis ministris ·
Liceat alij quam multi contra priorem salu
tem infirmare multisque modis · et

uarijs occidit̃ agẽ uideant̃. hec ui
det xp̄c et silet. hec saluator pa
titur ⁊ dissilat. p̄pra dissilemus
⁊ nos q̄z nc̄ce ẽ. ⁊ sileam⁹ intim.
mac̃ deplans in̄is q̄z magn̄is ecce
sic numerū sic placet ⁊ ip̄is. Vt
euadāt nc̄ hūa iudicia. Peruat
q̄z semel iudiciū g̃ue hys qui
p̄sūt. ⁊ potẽt pacīāt tormenta
potentes. De medio tenēdo. m̄ q̄.
Ite ↄsisti. li. de ↄsid. cā. xx.
non infra deici. nō attolli sup̄.
nō euadẽ inlongius. nō extendi
in latus. Tene mediū si nō uis
pde modū. loc⁹ medi⁹ tut⁹ est.
Mediū sedes modi. ⁊ mod⁹ uit̃ ẽ.
Oēm ext̃ modū mansionẽ sapi
ens exiliū reputat. p̄p eā nō ẽ
illi hereditare inlōgo q̄ ult̃ mod⁹
sit. s̄z nec in lato quidẽ q̄z ext̃ sit.
Porro q̄ n̄ in alto ul' in imo sit.
q̄z altiū sup̄. altiū infra sit. De
niq̄z ⁊ longitudo extminiū hr̄e
solet. ⁊ dilacō scissurā. ⁊ alti
tudo ruinā. ⁊ p̄fūdū absorcōz.
Dico h̄ planius. Longū dico
cū ho longiorē s̄ p̄mittit uitā.
Latū cū in sr̄fluas aīm⁹ discenti
curas. Altū cū de se plus p̄sumi
P̄fundū cū se plus deicit. Q' g̃
s' longa s' menti tp̄a. nō ne ỹ
uere ingredit̃ iẽ exteminij. trā
siens uite t̃minos p̄ductiori

solliciudine. Inde ẽ q̄z hoies in
p̄sencia se se exules p obliuionẽ
aⁱ migrāt scīā n̄ p̄sturā. imo n̄ᶜ
futā. Simil' qm⁹ distentus i mil'
ta mul'tis lacer̃ curis nc̄ce ẽ. Sepe
in modata extencō extenuacō.
extenuacō nimia scissionẽ facit.
Iā nō alta p̄sūpcō q̄ n̄ ruinosa p̄
cipitacō est. Q̄ᵉ etregione nimie
pusillani^tis deiectō n̄ despata q̄dā
absorpcō ẽ. In hac fortis nō deicit̃.
prudēs longioris uite nō abducit̃
mito. Modest⁹ modāli curas tpā
bit affluus nō deerit nec̄ijs. Por
ro iust⁹ altiore se nō p̄sumet. ca.
De statu absq̄z p̄sencia ecce gla
⁊ ↄsūa celesti⁹ p̄sia n̄ p̄ō. ca. lxx.
cōne ecce finis oīm p̄fedz. ca. xvi.
Tolle hāc ⁊ neq̄z p̄p̄he neq̄z p̄iar
che aliq' ↄsūmabunt̃. Tolle hāc
⁊ ip̄a sco͛z anglo͛z p impfcōne uīu
singl'a claudicabit. n̄ᶜ dei ciuitas
p sui integritate gaudebit. Vn̄ g̃
impedīz p̄positū di ⁊ mistiū uolū
tatis ei⁹. magnūq̄z d̄ pietatis sa
cramētū. Tu putas dm̄ nr̄m̄ to
tā hītuā gl'e sue laudẽ. donec
niant q̄ in ↄspectu anglo͛z psal
lant ẽ. Letati sum⁹ p dieb̄z q̄b̄z
nos hūiliasti ⁊c. Hoc genus le
ticie celi nescierūt n̄ p ecce filios.
h̄ nemo umq̄ letat̃ q' nūq̄ nō le
tatur. Oportunẽ gaudiū post

tristiciā soluit. post laborē quies. p(ost)
naufragiū portus. placet cunctis
securitas. s(ed) ei mag(is) q(ui) timuit.
Jocunda omnib(us) lux. s(ed) euadenti te
nebras iocundior. t(ra)nsisse de morte ad
vitā uite grām duplicat. Felix
p(er)inde in sua vniuersitate ecclesia. c(ui)us
om(n)ibus gl(ad)io impar ē te. non pro
hijs tamen q(ui) iam facti s(un)t. s(ed) p(ro) hijs q(ui) q(uod)
de illa adhuc oportet fieri. De m(od)o

Moderata corripiendi. In p̄ p
correpcio te. S. de pascha.

oio magnū q(uo)d a donū. datū xxij.
optimū est. & q(ui) h(abe)nt pauci. Videas
mltos sine ca l(et) increpatione. & aio ac
cedat h(er)ugno leuit(er) dicē q(uo)d s(er)uit
audiat; uolat irreuocabile u(er)bū.
& q(uo)d sanare debuerat q(uam) mordaci(us)
forte uidet(ur) exasp(er)at & exulcerat
mag(is) q(ua)m neglige(n)t(er) addē imp(ru)dencia
(et) & impacīa cumulat(ur). v(e)l q(ui) in sor
dib(us) erat sor. adh(uc). declinās ī u(er)ba
malicie ad excusandas excu. ī p(ec)c(at)is.
ac more frenetici nō solū repellēs
s(ed) & mordē teptans medica manū;
cui(us) q(uia) nō suppetit uberior copia
s(ed) s(er)monis inopia lingua sua
palato senciūt adhere q(uod) & ip(s)m
sol; in medū audientib(us) ob ēē nō par
alijs ad manū ē habūdācia mul
ta s(er)monis. s(ed) q(uo)d dicūt min(us) sapi
ūt. min(us) acceptā(n)t(ur). & q(uo)d gignūt non
h(abe)nt min(us) efficacia s(ed) q(uod) loquunt(ur).

P(er)inde p(er)ra p(ri)us (con)siteraris q(ua)m p(ur)gā
da accedas aliena. Q(ua)ciens p(ro)xim
te iudicis fr(atr)em (con)tinuo p(ro)cede co(n)tra cō
passionis affect(us) tanq(uam) (con)gnat(ur) h(uman)ita
ti q(ue)re q(uod) (con)spicias ex te ip(s)o. Te(m)et
ip(s)ū attende vt nouis alij (con)pati.
ut arguas in sp(irit)u leuitatis. te ip(su)m
(con)sid(er)ā ne & tu tēptens. Hic (con)pas
sionis affect(us) multis quide(m) p(ro)ficit
q(uia) aīm lubal(itatis) (con)tristare q(uam) pro se iu
dit amicū exultat. s(ed) q(ui) agim(us)
q(uia) nō nulli dura cuice & attrita
s(un)t fronte. ut q(ua)nto mag(is) eis (con)patimu(r).
tāto mag(is) n(ost)ra (con)pacie(n)te & pacīa
abutant(ur). Nonne sicut (con)paciebā
mur fr(atr)i ī ipi iusti (con)paciēs ē q(uod) vi
dem(us) tā imprudentē abici. tā impude(n)
ter p(ro)uocari. Scio si qua in nob(is)
est caritas (con)temptū huc di ecclēm
mur f(ra)t(r)e nō p(er)imi. Hic ē zelus
iusti q(uo)s adu(er)sus delinque(n)tes accē
dunt tanq(uam) pietate ducti erga ea
q(ua)s (con)tēpni uident' iniuriā di. Vni
tū oportet ut p(ri)ora s(ib)i u(in)dicet (con)pas
sionis affect(us). Alioqui in sp(irit)u uehe
menti (con)tin(uo) quassatū calamū &
extinguim(us) linū fumigās. S(ed) cū
utr(um)q(ue) aderit uidel(icet) & (con)passionis
affect(us) & zel(us) iusticie. n(ecess)e ē ut assit
s(em)p(er) discrecōis. ne cū oportet hūc
exhibi ille p(re)cedat & indiscrecio
ip(s)a (con)fundat uniu(er)sa. Hanc ig(itur)
mensurā ēēā s(em)p(er) discrecōis v(e)l mistes

apte tpib3 tpa oportune emula
ri· ꝛ nō igne sciat· Jamantan⁹
sit· custodies ꝛ obseruas qn̄ olo
um uīue· qn̄ vinū furoris exhibeat.
Illuminem⁹ De lūīe sciē īp̄ ptē
nob lumē s· de stat· dō / xviij·
sciē p̄ius q̄ de hui⁹ mūdi tenebꝰ
exeam⁹· ne de tenebris trāseam⁹
ad tenebras· ꝛ tenebꝰ sepitinas.
Q̄ aūt ē ista sciā· Pfcō scire qn̄
ueniet dn̄s· ꝛ si qn̄ ueniet scire
nō p̄si⁹· At mgꝰ ista sciā oīm ē.
Q̄s· n· nesciat l' noieten⁹ fidelis.
qr̄ uētur⁹ est iudicare uiuos ꝛ
mortuos· ꝛ redde unicuiq3 iuxta
opa sua. Nō oīm ista ē n̄ mltoꝝ.
paucoꝝ ē· qr̄ reuā pauci st̄ q' sal
uātur· Putas qr̄ illi q' cū male
fecerīt letāt· ꝛ exul· in reb3 pes
simis ul' sciāt ul' cogitēt qr̄ ueni
et dn̄s· Si dixint ipi tu noli ēē
qr̄ q' dicit se nosse dm̄· ꝛ mā· ei⁹
n̄c· m· ē. Nō ei oī se inpitatē pol
luerēt si diīm uētiuri sciret· l'
formidarēt· s3 vigilarēt utiq3 ꝛ
nō sinēt pfodi domū suā· i· ꝯsci
entias suas· Scla aūt ista inp̄mo
gdu opat penitudiē· i· dolorē· v̄
risū in luctū· cantū in plāctū·
gaudiū in merorē ꝯutat· ꝛ inci
piāt ē displicē q̄ uehemēt an̄
placuerāt· ꝛ illa spali' horreas
q̄ spali' an̄ appetebas· In scd̄o v̄

2

gdu opat confcōē· ut sī nō exhibe
as mēbra tua arma iniq̄tatis pc̄ō.
s3 cohiceas gulā· iugules luxiam.
supbiā depmas· ꝛ facias suire sci
tati cor⁹ qr̄ iniquitati an̄ siuebat.
Penitudo ei sn̄ confcōē nō pdent.
Q̄· n· baptizat a mortuo ꝛ itin
tangit eū n̄ pdest lauacō ei⁹· S3
h̄ dum⁹ hēc nō p̄st n̄ ēē se in tā
cōfcōne mēs indefessa n̄c uigi
3
let ꝛ attendat· In tcio gdu opat
sollicitudiē· ut sollicitus sit am
blare cū dō suo· ꝛ ex oīm pte stu
deē· ne uel mīnima re tremē
de illi⁹ maiestatis offendat aspc̄.
In pmitudie aūt accedē· in correctōne
aūt· in sollicitudine lucet· ut cū
ꝛ minus re noueēt· hic iā respira
re incipit a oblōne maloꝝ ꝛ dolo
re· ꝛ timoris ingratitudiē spitali
leticia tpare· ne suoꝝ enormita
te scelm̄ habūdātiori tīria absorbe
atur· hic ꝛ timr̄ audiet· spat a
saluatore· cū iā in aīo timor ꝛ leti
cia ob equieēt ꝛ obuiēt s3· p sing3
timor leticiā supat· leticia sepi⁹
timorē excludat ꝛ infra sui ar
chanū gaudiū ꝯcludat· Felix ꝯ
sciā in qua luctamē hui⁹ indefici
ent ꝯstat donē qr̄ mor le ē absorbeat
auita· donē euacuet timor q' ex p
te est succedat leticia qr̄ est pfūi·
qr̄ nō timor sepitin⁹ s3 leticia sepitina

ceret ei. Quod sola fides absque bap. i nccīti
Ima te sufficiat ad salutē. i. p⁹
tori eta pte cplar. ad hug. de s'
ce quis q̄s p⁹ uulgatū victore.
vsq; bap remediū tenuit. xxiiij.
sa bap. generali originaliq; macl'e
addit. ut ex q̄uo cine sup bie du
plicē seari portas iustissime dap
natōis cām. si sic de corꝑe exire stu
git. tn̄ si añ exitū respiuit. ⁊ uo
luit ⁊ petieit bap. si m̄tis ꝑoc
cupatis articlo forte obtine ne
quiuit. dū m̄ nō desit fides rcā.
spes pia. caritas sincā. ꝓpiti⁹ m̄
sit ds. Quod huic ego ob solā aq̄ de
fuit neq̄q̄ oīo possū despare sa
lutē. n' uacuā arbe fidem n' ꝯfū
de spē. n' excide caritatē. tm̄ si aq̄
nō ꝯtemptus. s; sola ut dm̄ phibe
at impossibilitas. Credo sola fide
hōiē posse saluari cū desidio pa
piēdi sacrm̄. cū tn̄ pio adimplē
di desidio mors anticipās seu a
liq̄ uis nō iuīcibilis obuiaue
rit. Quod ꝑ ⁊ si martiriū fide bap
posse implē ꝯcedo; nō plane hoc
facit pena. s; ipa fides. Nā abs;
ipa q̄ ē martiriū n' pena? Quod q̄
prestat martirio ut abs; dubie
tate p baptismate reputet. ip
ita p infirma ⁊ infidelis p se ē
ut q̄ dāe aliā vz sola nō ualeat
optinē? Est prsus sacmis p̄ x

effusio. magne cōda fidi indubita
ta ꝓbacō nō do tn̄ s; hōib; pcto cū
nō aliude martiriū n' ex fidi initio
optinuit ꝓrogatiuā. ut singla
rit uice bap secure suscipiatur.
Nō uideo cur nō eq̄ ipa sn̄ marti
rio tn̄de ap dm̄ possit cū ⁊ sn̄
martirij ꝓbamto ꝓculdubio i
notescit. Possit sane tn̄de dirim
q̄ ad salutis spectat obtētū. nō
a' ad initi tumulū q̄ indubita
ter martiriū añcellit. Quod pla
m⁹ q̄ uolūtas ꝓ fco reputatur.
v. tm̄ excludit nc̄itas? Quod m̄ is
q' alieno se teni debito forte po
sit⁹ ineritenus reddit si desit vn̄
psoluat. Sola nō⁹ pn̄ia ⁊ cordis
ꝯtrōne ueniā optine credit. ne iā
ꝓ eo dapnetur. sic sola fides ⁊ me
tis ad dm̄ ꝯuīsio sn̄ sanguīs ef
fusiōe. ⁊ sn̄ pfusione aq̄. salutē
sn̄ dubio opat uolēti. s; nō valē
ti. ꝓhibēte mortis articlo bap.
⁊ sic illi nullā sn̄ pn̄ia remitt
pctm̄. si cū possit restituat n' ab
latū. sic ⁊ hic nulla ꝓdit fides
si cū possit nō pcipit sacrm̄.
q̄q̄ ⁊ fide ꝯuīcitur nō pfcam
hēre si negligit. Vera. n. ⁊ plena
fides uniūsa ꝓcepta ꝯplectitur.
Est aūt h; unū ipmisq; ꝓpriū ex
ꝓceptis. Quomo q̄ nō fidel' plane
atq; ꝯceptor reputabi q̄squis

olrepur renuerit. De cā diligendi
Causa diligēdi dm. Jnls. d diū
dm. deus ē. gcūd dō. | xxv.
modus sū m̄ diligē. Ob duplicē
cām dm dixim p̄p̄ se diligēdū. sū
q̄ nil iusti⁹. sū q̄ nil fructuosi⁹
diligi p̄t. Multū q̄ppe meruit
de nob̄ q̄ 7 imitis dedit se ipm
nob̄. Q̄ ei meli⁹ de ipo potit dare
ul' ipe. Ergo si di initū q̄rit. cā
cā diligēdi dm q̄rit p̄ncipiū
q̄ ipe prior dilexit nos. Dign⁹
plane q̄ redamet. p̄serti si ad
uitt. q̄s. q̄s. q̄tq̄ amauit. Q̄ nāq̄
faciat a⁹ 9sidata tāta 7 tā inde
bita misacō. tā g̃tuita dilcō. tā
inopinata dignacō. tā inuicta
mansuetudo. tam stupēda dulce
do. Q̄ inq̄ h' oīa faciāt 9sidata
diligēt n̄ ut 9sidantis aīm. ad
se mirabili' rapiāt. ueheme̅t af
ficiāt. faciātq̄ p̄se 9tēpnē q̄cq̄
n̄ in 9teptū hoz appeti no p̄t.
Amat d's. 7 ex se toto amat. q̄
tota t̄nitas amat. si tamē d'p̄t
de infinito 7 inq̄phēsi[b]l'. a' ēē te
simplici. Jntuēs h' credo satis
agsciat q̄re diligēd⁹ sit. h' ē vn̄ di
ligi mereatur. De m̄ diligendi dm
Jnsiteri' miru̅ v's. | xxvi.
nō ē si dm q̄ miu⁹ agsicit. mi
nus 7 diligit. Atm̄ ipe totū ei
se se dedē nō ignorat. q̄ sui toti⁹

nō ignorat auctorē. Q̄ g⁹ ego q'
dm uite mee nō solū gratuitū
largitorē. largissimū āministrato
rē. piū 9solatorē. sollicitū gub̄
natorē. s; insup 7 copiosissimū
redēptorē. et̄nū 9suatorē glifica
torē. Jllū rō urget 7 iusticia sū
totū se t̄dēt illi. a quo se totū h;.
7 ex se toto diligē. in p̄ fcō fides
tāto pl⁹ indicet diligēnd' q̄to 7
eū me ipm pluris estimād' in
telligo. quippe qui illū nō solū
mei s; suiq̄ ipi⁹ teneo largitorē.
Q̄ si totū me debeo p me fcō q̄
addā iā 7 p refecto. Nec ei tā fa
cile refcō q̄ fcō. At q̄ me tm̄
7 semel dicēdo fecit. in reficiēdo p
fcō. 7 dixit multa 7 gessit mira 7
ptulit dura. n' tm̄ dura. s; 7 indig.
Q̄ g⁹ t'buā dno p omib; q̄ ret
buit m̄. Jn p̄mo op' me m̄ dedit.
in s'o se. 7 v' se dedit. me m̄ reddi
dit. Datus g⁹ 7 redditꝰ me p me
debeo. 7 bis debeo. Q̄ dō retribuā
p se. Nā 7 si milies me impendē
possem. q̄ sū ego ad dm. Hic
inde q̄in. immo q̄ sū m̄ a nob̄ ds
amari meruit. q̄ p̄or dilexit nos.
tāt⁹ 7 tm̄. 7 g̃tis. tales 7 tātillos.
En q̄ dixisse me memini mod'
ēē dilig'di dm. sn̄ m̄ diligē. De
niq̄ cū dilcō q̄ tendit in mēsū te
dat in infinitū. Nā infinit' est ds

⁊ in mensus. Quis ita queso debeat
finis ee nri l' mod' amoris? Qui q'a
mor iste nr no ta gtuit impendi
s; rependi debit. Amat g in me
sitas. amat eternitas. amat sup
eminens scie caritas. Amat d's
c' magnitudinis no e finis. c' sapie
no est nus. c' pax exsupat oem
intellcm. ⁊ uice rependi m' cu mesa.
Diliga te dne fortitudo m. d's fir-
me. ⁊ ref. m. ⁊ li. m. Et meu q'q'
denique amabile atque optabile d' pt.
Deus meus adiutor meus diliga te p
dono tuo ⁊ m meo. minus quide
iusto. s; plane p posse meo q' ⁊
sicut debeo no possu. no psu tn ul
tra possu. poto uo pl's cu pl's do
nare dignabis. nuq tamen put
dignus habis. Satis q' reor appet.
q' ita m d's diligend' sit. De primi
Non sn o diligendi d'm. In lib'
primo de dilig' do | xxvi.
diligit d's. ⁊ si absq p̄miij itu
tu sit diligend'. uacua naq ua ca
ritas ee no pt. uer' amor se ipo
ɔtentus est. h; p̄miu s; id q' ama.
Na q' pp aliud amare uidearis. id
plane amas q' amoris finis te
dit no p q' tendit p̄miu sane. n
du amati ppo. amari debetur.
p̄seuanti reddr. Deu amans
aia. aliud p̄t d'm sui amoris p̄
miu no requirit. aut si aliud requirit.

illud p̄cto no d'm diligit. Sup dixi.
Ca diligendi d's e. Uin dixi. Na dim
⁊ efficiens ⁊ finalis. ipe occoni.
ipe creat affcom. desidiu ipe ɔsu
mat. ipe fecit ut possit; fco e ut a
maret. ipe spat amand' felici. ne
inuacuu sit amat'. eius amor nrm
p̄pat ⁊ remunat. p̄cedit benig
nior. rependi iustior. expectatur
suauior. diues e omib; q' i uo
cant eu. n' tn q'q' h; seipo me
lius. se dedit in meritu. se seruat
in p̄miu se apponit in refectoe
aiar scar. se in redeptoem distrah;
captiuor. De statu itor ante aduen
Donec tu dni In. ij. s. d' oib; scis
ueniret desideratus. xxviii.
ille q' sanguie suo deleret cyrog
phu dapnacois nre. ⁊ flameu
extinguens gladiu. aperiret ce
lestib; regna celor. nulli' oio scor
ad ea patebat accessus. s; puide
rat eis dns in inferno ipo locu q'e
tis ⁊ refrigerij. chaos magnu
firmans int scas illas aias ⁊ aias
impior. Nimis eni utrique in te
nebris erant. no utrique erant inpe
nis. s; cruciabant impij iusti u'
ɔsolabant. Qui aut in tenebris
erant ubi Job testimonio didicim'.
qui se quoque in locu tenebrosu
⁊ optu mortis caligine phibe
bat iturum. Hunc g' locu obscuru

quide s; quietu abrahe sinu dnis uocat. p eo ut arbitror q in fide et expectatione quiescent saluatoris. Abrahe ei sedes tam manifeste pbata est et approbata ut p'mu ipe fuit incarnationis x' inuisit accepe promissione. In huiuc g' loci salua tor descendens strauit portas eneas. et vec. f. g. eductos sep iunctos de do mo carceris. sedentes quide ll est quiescentes. s. in tenebris et i v. m. ia tuc quod sb altare di colloca uit. abscondens in tabnaclo suo. donec ueniat tps q' pedat ia con pleto nuo et pcipiat regnu q' eis patu e ab origine mudi.

Explicit lib' scds. Incipiunt cap' libri tcij.

Quis sit dignus platone. .i.
Quid s' necessariu plato ut digne p ee possit. .ij.
De bona scia plati. .iij.
De zelo plator. .iiij.
De pietate plator. .v.
Quod aie infirme oni sint plato no sane. .vi.
De sollicitudie plator. .vij.
De doctrina plator. .viij.
Quod plato sic do obediedus e. .ix.
Quod plato contra do iubente no est obediendus. .x.
Quod no i obia s; sna obediencias pensatur. .xi.
Quod periclose uiuit sn magro. .xii.
Quod no vni tnt socialr uiue et utilr p ee. .xiij.
Quom platus s' pdicator inuitat aiis ad instruendas aias. .xiiij.
Quid cauendu s' pdicat'. .xv.
Quom secte pdicat'. .xvi.
De pietate pontificu. .xvij.
De clamore paupm ad pontifices. .xviij.
De sfluo hitu sacerdotu. .xix.
De quorda plator crudeli ar dore dnandi. .xx.
De suspicione et uiciosa sollicitudine epor. .xxi.
Quod sideato oue plator mi placet honor eor. .xxij.
De piculo platois. .xxiij.
De accepcione pson. .xxiiij.
Quod ira et nimia pietas sbuutit iudiciu. .xxv.
De diuisis gnibz abiectu. .xxvi.
De malis platis. .xxvij.
De platis qui usurpant sibi platone. .xxviij.
Quod p scietiao discit mercenarios a pastoribz. .xxix.
De iudicio plator. .xxx.

Incipit lib' tci' Quis digni' platone iusticia pte eplar. capitlo. .i.

Si rebz raritas pciu facit nil in ecca pciosi' nil optabil' bono utiliq; pastore. Neqz